

ปัจจัยที่มีผลต่ออายุครรภ์ที่เริ่มฝากครรภ์ในหญิงหลังคลอด จังหวัดมหาสารคาม

FACTOR ASSOCIATING TIME TO START ANTENATAL CARE IN MAHASARAKHAM PROVINCE, THAILAND

ประพันธ์ สุนทรปกาสิต 5437354 APDM/M

สม.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรุณศรี มงคลชาติ, Ph.D. (PUBLIC HEALTH),
จิราพร ชมพิบูล, Ph.D. (BIOSTATISTICS)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่ออายุครรภ์ที่เริ่มฝากครรภ์ในหญิงหลังคลอด จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๕๑๗ คนที่คลอดในจังหวัดมหาสารคามระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ถึง ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยใช้แบบสอบถามและข้อมูลในสมุดคู่มืออนามัยแม่และเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple logistic regression)

ผลการศึกษาพบว่า หญิงหลังคลอดที่ศึกษามีการฝากครรภ์อย่างน้อย ๑ ครั้งก่อนคลอด ๕๕.๖%, ฝากครรภ์ช้า ๔๕.๖% และเป็นการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ๑๘.๖% การรับรู้อายุครรภ์ที่ควรเริ่มฝากครรภ์ที่ถูกต้องเพียง ๖.๖% ปัจจัยที่มีผลต่อการฝากครรภ์ช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (AOR 2.39, 95% CI 1.32-4.34, p-value=0.004) และผู้มีสิทธิในการรักษาพยาบาลในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (AOR 1.66, 95% CI 1.11-2.49, p-value=0.013)

ดังนั้นปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นควรได้รับการบูรณาการแผนงานของผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับทั้งหมดเพื่อให้การแก้ไขเป็นไปในทางเดียวกัน และควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงอายุครรภ์ที่ควรเริ่มฝากครรภ์แก่สาธารณสุขชนทั่วไปได้รับรู้และเข้าใจ หญิงหลังคลอดสิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้าควรได้มีการศึกษาเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่แท้จริงในการเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีการเริ่มฝากครรภ์ช้า.